

Innst. S. nr. 137

(2002-2003)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Dokument nr. 8:34 (2002-2003)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Jens Stoltenberg og Sylvia Brustad om en statlig låne- eller garantiordning for de som får vansker med å betale ekstraordinære høye utgifter til strøm, om å øke satsene til lys og varme i bostøtten til å bli mer i samsvar med de reelle utgiftene og om å vurdere endringer i, eller dispensasjon fra NVEs forskrifter om fakturering

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I dokumentet fremmes følgende forslag:

1. Stortinget ber Regjeringen så raskt som mulig, og innen 1. februar 2003, innføre en billig låne- eller garantiordning for å hjelpe de som får vansker med å betale de ekstraordinært høye strømutføtene.
2. Stortinget ber Regjeringen sørge for at satsene for lys og varme bringes mer i samsvar med de reelle utgiftsøkningene og gjøres gjeldende for alle som mottar bostøtte.
3. Stortinget ber Regjeringen vurdere å endre, eller gi dispensasjon fra NVEs forskrift, "Forskrift om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av nettjenester" slik at månedlig fakturering kan gjennomføres basert på stipulert forbruk."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sylvia Brustad, Rolf Terje Klunghand og Synnøve Konglevoll, fra Høyre, Øyvind Halleraker, Siri A. Meling og Leif Frode Onarheim, fra

Fremskrittspartiet, Øyvind Korsberg og Øyvind Vaksdal, fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland og Ingvild Vaggen Malvik, fra Kristelig Folkeparti, Ingmar Ljones og lederen Bror Yngve Rahm og fra Senterpartiet, Inger S. Enger, viser til Dokument nr. 8:34 (2002-2003) om en statlig låne- eller garantiordning for de som får vansker med å betale ekstraordinære høye utgifter til strøm, om å øke satsene til lys og varme i bostøtten til å bli mer i samsvar med de reelle utgiftene og om å vurdere endringer i, eller dispensasjon fra NVEs forskrifter om fakturering.

Komiteen mener det er viktig å hjelpe husholdninger som i denne situasjonen med ekstraordinære utgifter til strøm får alvorlige problemer med å betale strømregningen.

Komiteen viser til Innst. S. nr. 126 (2002-2003) Innstilling fra kommunalkomiteen om tilleggsbevilgning til dekning av utgifter knyttet til økte strømpriser for bostøttemottakere, og de ulike partienes respektive merknader og forslag.

Når det gjelder spørsmålet om dispensasjon fra NVEs forskrifter om fakturering, viser komiteen til brev fra statsråd Einar Steensnæs, datert 6. februar 2003, vedlagt.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener at muligheten for å betale strømregninga månedlig må bli et fast tilbud.

Disse medlemmer vil derfor foreslå:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere å endre, eller gi dispensasjon fra NVEs forskrift, "Forskrift om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av nettjenester" slik at månedlig fakturering kan gjennomføres på permanent basis."

FORSLAG FRA MINDRETALL**Forslag fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti:**

Stortinget ber Regjeringen vurdere å endre, eller gi dispensasjon fra NVEs forskrift, "Forskrift om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av netjtjenester" slik at månedlig fakturering kan gjennomføres på permanent basis.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til dokumentet og til det som står foran og råår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:34 (2002-2003) - forslag fra stortingsrepresentantene Jens Stoltenberg og Sylvia Brustad om en statlig låne- eller garantiordning for de som får vansker med å betale ekstraordinære høye utgifter til strøm, om å øke satsene til lys og varme i bostøtten til å bli mer i samsvar med de reelle utgiftene og om å vurdere endringer i, eller dispensasjon fra NVEs forskrifter om fakturering - vedlegges protokollen.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 20. februar 2003

Bror Yngve Rahm
leder

Siri A. Meling
ordfører

Øyvind Vaksdal
sekretær

Vedlegg

Vedlegg fra Olje- og energidepartementet v/statsråden til energi- og miljøkomiteen, datert 6. februar 2003

Vedrørende Dokument nr. 8:34 (2002-2003), svar på forslag fra stortingsrepresentantene Jens Stoltenberg og Sylvia Brustad

Jeg viser til brev fra Energi- og miljøkomiteen av 30.1 2003, vedlagt forslag fra stortingsrepresentantene Jens Stoltenberg og Sylvia Brustad om en statlig låne- eller garantiordning for de som får vansker med å betale ekstraordinære høye utgifter til strøm, om å øke satsene til lys og varme i bostøtten til å bli mer i samsvar med de reelle utgiftene og om å vurdere endringer eller dispensasjon fra NVEs forskrifter.

Forslag 1 lyder: "Stortinget ber Regjeringen så raskt som mulig, og innen 1. februar 2003, innføre en billig låne- eller garantiordning for å hjelpe de som får vansker med å betale de ekstraordinært høye strømutfittene." Dette forslaget hører inn under ansvarsområdet til Sosialdepartementet. Jeg har følgende kommentar fra sosialministeren:

"Regjeringen har iverksatt strakstiltak for å bedre situasjonen for forbrukerne. Olje- og energidepartementet har blant annet tatt initiativ overfor energiselskapene for at disse skal tilby sine strømkunder en fornuftig oppdeling av strømregningen og fleksible løsninger før kunder får problemer. Regjeringen har videre lagt fram forslag for Stortinget, jf. St.prp. nr. 41 (2002-2003), om at det utbetales et ekstra tilskudd til alle grupper innenfor bostøtteordningen som kompensasjon for de økte strømprisene.

Personer som ikke har egne midler til å betale en unormalt høy strømregning, vil kunne ha rett til økonomisk sosialhjelp. Ordningen er målrettet mot å hjelpe de som trenger det mest, der en ser vedkommendes nødvendige utgifter til livsopphold, herunder utgifter til strøm og oppvarming, i sammenheng med vedkommendes inntekter. Gjeldende regler gir rom for en skjønnsmessig vurdering av den enkeltes hjelpebehov, hvor det i tillegg til inntekts-, utgifts- og formuesforhold kan tas hensyn til søkerens helsemessige og sosiale situasjon og andre forhold som ledd i en helhetsvurdering. Økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven kan, i tillegg til bidrag, gis som lån mv.

Det kan fra sosialtjenestens side være aktuelt å sette inn andre hjelpetiltak enn økonomisk støtte for personer som får problemer med å betale ekstraordinært høye strømutfitter. Sosialtjenesten kan bistå med råd og veiledning, eventuelt kontakt med kraftleverandør for, for eksempel, å forhandle frem en betalingsordning med kraftselskapet.

Kommunene kan, gjennom ordningen med økonomisk sosialhjelp, hjelpe de som ikke på annen måte vil være i stand til å betale en unormalt høy strømregning. Regjeringen anser på denne bakgrunn at det ikke er formålstjenlig å innføre en egen låne- eller garantiordning som følge av en midlertidig og ekstraordinær situasjon med høye strømpriser."

Forslag 2 lyder: "Stortinget ber Regjeringen sørge for at satsene for lys og varme bringes mer i samsvar med de reelle utgiftsøkningene og gjøres gjeldende for alle som mottar bostøtte". Dette forslaget hører inn under ansvarsområdet til Kommunal- og regionaldepartementet. Jeg har følgende kommentar mottatt fra kommunal og regionalministeren:

"I bostøtteordningen får alders-, uføre og etterlattepensjonister med inntekt under minstepensjon tillagt 30 pst. dekket utgifter til lys og varme etter en fastsatt sjablon. Sjablonen varierer med klimasone, kWh priser og antall husholdningsmedlemmer. Regjeringen Bondevik II har i de to siste årene økt sjablonen for lys og varme for å kompensere husholdningenes økte strømutfitter. Selve ordningen med sjablon for lys og varme har tidligere vært omdiskutert. Regjeringen Stoltenberg foreslo i statsbudsjettet for 2001 å fjerne ordningen. Stortinget avviste den gangen det. Siste økningen innebærer at om lag 75 000 bostøttmottakere i gjennomsnitt får utbetalt om lag 450 kroner mer i bostøtte på årsbasis til dekning av utgifter knyttet til lys og varme. Dette kommer til utbetaling fra og med 1. termin 2003 (i mai).

Regjeringen vil på nåværende tidspunkt ikke gå inn for forslaget om ytterligere økning av sjablonen for lys og varme, og utvidelse av ordningen til alle bostøttmottakere. Dette har sammenheng med at sjablonen for lys og varme holdes uendret gjennom året mens strømprisene varierer sterkt med årstidene. Dette gjør at en får utjevnet utgiftene til strøm gjennom året. I tillegg har regjeringen i St.prp. nr. 41 (2002-2003) foreslått utbetaling av et engangsbetrag på 700 kroner til alle bostøttmottakere som følge av økte strømpriser. Dette vil gjelde om lag 106 000 husholdninger og omfatter alle gruppene i bostøttesystemet, som var bostøtteberettiget per 3. termin 2002."

Forslag 3 lyder: "Stortinget ber Regjeringen vurdere å endre eller gi dispensasjon fra NVEs forskrift om "måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av netjtjenester" slik at månedlig fakturering kan gjennomføres på stipulert forbruk."

Hovedregelen i omtalte forskrift er at husholdninger med forventet årlig strømforbruk over 8 000 kWh skal faktureres minimum hver tredje måned etterskuddsvis på bakgrunn av faktisk forbruk. Kravet ble innført fra og med 5. juli 1999, og gjelder for fakturering av netjtjenester og for felles fakturering av netjtjenester og elektrisk energi. Kravet om etterskuddsvis fakturering etter faktisk forbruk gjelder imidlertid ikke for husholdningskunder med forventet årlig forbruk lavere enn 8 000 kWh, dvs. at disse kan faktureres a konto.

Forskriften omfatter heller ikke kraftselskaperes fakturering av kjøp av kun elektrisk energi. Jeg har varslet at forskriftene skal gjennomgå slik at ingen kraftselskap får anledning til å forhåndsfakturere sine husholdningskunder. Etter tre års virke har nå NVE en gjennomgang av forskriftene om fakturering, blant annet i samarbeid med bransjen. Jeg ser det derfor som naturlig at NVE nå også vurderer en forhåndsfakturering av kun elektrisk energi også innenfor dette prosjektet, slik at vi får en bred og grundig evaluering av regelverket og sett på ulike faktureringsmåler.

Et avvik fra hovedregelen er at en husholdning kan etter anmodning faktureres mellom de periodiske avlesningene basert på et stipulert forbruk, i tillegg til de etterskuddsvise faktureringene basert faktisk forbruk, i henhold til § 6-1, fjerde ledd i forskriften. Nettselskapene kan således ikke generelt tilby fakturering mellom de periodiske avlesningene. Regelverket er imidlertid ikke til hinder for at nettselskapene innhenter målerstand månedlig, og fakturerer ut fra faktisk forbruk.

NVE ga i brev av 19.12.2002 dispensasjon fra § 6-1, fjerde ledd i forskrift om "måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av netjtjenester". Dispensasjonen ble gitt til alle omset-

ningskonsesjonærer slik at de får anledning til å tilby husholdningskunder med årlig forbruk større enn 8 000 kWh etterskuddsvis fakturering basert på stipulert forbruk mellom de ordinære avlesningene. Det vil fortsatt være slik at husholdningskunder som ikke gir tilbakemelding vil bli fakturert som i dag. Dispensasjonen gjelder for fakturering av forbruk til og med mai 2003.

NVE begrunnet dispensasjonen med den ekstraordinære situasjonen i kraftmarkedet som fører til at mange husholdningskunder vil få en vesentlig høyere strømregning enn vanlig i forbindelse med fakturering av vintermånedene. Samtidig opplever kraftleverandørene en strammere likviditetssituasjon på grunn av de høye prisene i engrosmarkedet.

Slik fakturering kan oppfattes som positivt for mange husholdningskunder og jeg synes det var bra at omsetningskonsesjonærene får mulighet til å bidra til en større fleksibilitet i faktureringen. Til slutt vil jeg påpeke at slik fakturering også vil innebære at innbetalingen fra kunden vil finne sted tidligere enn ellers. Dette kan for noen husholdninger være lite fordelaktig. Derfor mener jeg at det er viktig at husholdningskunder som ikke gir tilbakemelding skal faktureres som i dag.